

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/150/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614205832
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:8614205832.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudcov JUDr. Andreja Šalatu a JUDr. Jána Slebodníka, vo veci žalobcu Q. O., nar. XX.X.XXXX, K. R. XX, zast. JUDr. Marekom Bujdošom, advokátom, Stropkov, Hlinky 262/6, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Bratislava, Štúrova 2, IČO: 00 166 481 o náhradu škody, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 12C/225/2015-166 zo 17.10.2017 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.
Žalobcovi priznáva náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že I. žalovaná je povinná do 3 dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi 289,89 eur s 5,5 %-ným ročným úrokom z omeškania od 6.6.2014 do zaplatenia, II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a III. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 60,56%, o ktorej výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2.V odôvodnení rozsudku o.i. uviedol, čoho sa žalobca žalobou, podanou uňho 3.11.2014 domáhal a ako ju skutkovo a právne odôvodnil. Poukázal na to, že žalobca si žiadosťou z 28.11.2013 uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenú pri výkone verejnej moci voči Ministerstvu spravodlivosti SR, a to vo výške 361,10 eur, že Ministerstvo spravodlivosti SR listom z 18.12.2013 oznámilo, že predbežné prerokovanie návrhu na náhradu škody odstúpilo na Generálnu prokuratúru SR, ktorá žalobcu neodškodnila. Uviedol, že žalovaná žiadala žalobu zamietnuť a čím svoje stanovisko odôvodnila. Ďalej poukázal na to, aké dokazovanie vo veci vykonal a ustálil skutkový a právny záver citujúc znenie § 1 písm. a), § 2, § 3 ods.1 písm. a), ods.2, § 4 ods.1 písm. a), b), f), ods.3, § 5 ods.1, § 6 ods.1,2, § 15 ods.1,2, § 16 ods.1, § 17 ods.1, § 18 ods.1,3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení do 31.12.2012, t.j. platného v čase vznesenia obvinenia voči žalobcovi, § 4 ods.1 písm. a), b), f) citovaného zákona účinného od 1.1.2013, k čomu dodal, že § 4 ods.1 bol od 1.1.2013 novelizovaný bez toho, aby boli dané prechodné ustanovenia k tejto novele, preto aplikoval znenie právneho predpisu v čase rozhodovania, t.j. podľa znenia účinného po 1.1.2013. Ustálil, že Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR uznesením č.k. VII/1 Gv 95/12-8 z 28.8.2012 zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia a vo veci podal obžalobu voči žalobcovi, že v takom prípade koná v mene štátu vo veci náhrady škody Generálna prokuratúra SR. Ako to vyplýva z vyššie citovaných zákonných ustanovení, štát zodpovedá za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným, odsudzujúcim rozhodnutím súdu. Právoplatná judikatúra súdov sa ustálila na názore, že ten, proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia, resp. uznesením o začatí trestného stíhania. Podstata nároku na

náhradu škody sa neviaže na správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. V zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, teda štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, za ktoré sa v prípade nezákonného trestného stíhania, ktoré sa skončilo zastavením trestného stíhania považuje aj uznesenie o začatí trestného stíhania. Uvedený zákon však stanovuje pre priznanie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím aj určité podmienky, ktoré musia byť pre priznanie práva na náhradu škody splnené. Jednou z nich je skutočnosť, že poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov, pričom splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje len v prípade, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa. Nestotožnil sa s právnou argumentáciou žalovanej, že štát nezodpovedá za škodu, ak uznesenie o začatí trestného stíhania bolo vydané v zmysle platného trestného zákona a na základe vtedy zistených skutočností, ktoré až neskôr v rámci dokazovania pred súdom boli vyvrátené. Za podstatný považuje samotný výsledok trestného stíhania a nie postup orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania. Súd pritom nespochybňuje činnosť orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, avšak to, či vyšetrovateľ postupoval v zmysle platného trestného zákona a trestného poriadku môže mať vplyv len v rámci prípadnej regresnej náhrady štátu voči nemu. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že uznesením Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Východ Košice ČVS: PPZ-78/BPK-V-2012 z 29.6.2012 bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie za pokračovací prečin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods.1,2 písm. a) Trestného zákona, čiastočne dokonaný a čiastočne v štádiu pokusu podľa § 14 ods.1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s pokračovacím prečinom subvenčného podvodu podľa § 225 ods.1 Trestného zákona, čiastočne dokonaného a čiastočne v štádiu pokusu podľa § 14 ods.1 Trestného zákona. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zastúpení JUDr. Mareka Bujdoša, advokáta 11.7.2012 sťažnosť, ktorú Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR pod č. VII/1 Gv 95/12-8 z 28.8.2012 zamietol pre nedôvodnosť. Následne 14.12.2012 podal proti žalobcovi obžalobu na Špecializovaný trestný súd. Špecializovaný trestný súd uznesením č.k. BB-4T/53/2012 zo 16.4.2013 trestné stíhanie voči žalobcovi zastavil, pretože skutok nebol trestným činom a nebol ani dôvod na postúpenie veci. Právny zástupca žalobcu podal 28.11.2013 na Ministerstvo spravodlivosti SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Škodu vyčíslil na 361,10 eur, pričom išlo o trovy právneho zastúpenia za 4 úkony právnej pomoci za rok 2012. Za každý úkon si účtoval odmenu vo výške 63,58 + 4 x režijný paušál 7,63 a vyúčtoval si aj nárok na náhradu za stratu času, keďže výsluchu 8.8.2012 v Košiciach sa zúčastnil zo Stropkova. Advokátske trovy žalobcovi vyúčtoval faktúrou č. 42/2013 na sumu 361,10 eur so splatnosťou 30.5.2013. Výpisom z účtu preukázal, že žalobca mu advokátske trovy uhradil 5.6.2013. Ministerstvo spravodlivosti SR nesúhlasilo s tým, že oni zodpovedajú za vzniknutú škodu, žiadosť poškodeného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody 18.12.2013 postúpili Generálnej prokuratúre SR, ktorá žalobcu neodškodnila. Keďže Špecializovaný trestný súd trestné stíhanie voči žalobcovi zastavil, a to z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nebol ani dôvod na postúpenie veci, vznikol žalobcovi nárok na náhradu škody voči štátu. Na podporu poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR 4 M Cdo 15/2009, kde bolo konštatované, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí a zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Najvyšší súd aj vo svojom rozsudku č. k. 1 Cdo 53/93 uviedol, že systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospel k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody voči štátu pre nezákonné rozhodnutie. Preskúmal uplatnený nárok žalobcu na náhradu škody z dôvodu vyplatenia vyúčtovanej odmeny jeho advokátovi JUDr. Bujdošovi. JUDr. Bujdoš si vyúčtoval trovy právneho zastúpenia za 4 úkony právnej pomoci, a to za prevzatie a prípravu veci, vrátane porady s klientom, za podanie sťažnosti voči uzneseniu z 11.7.2012, za účasť na výsluchu 8.8.2012 a za účasť na výsluchu 22.8.2012. Za každý úkon si vyúčtoval odmenu vo výške 63,58 eur, k tomu 4 x režijný paušál 7,63 eur. Ďalej si vyúčtoval aj náhradu za premeškaný čas, keďže výsluchu 8.8.2012, ktorý sa konal v Košiciach sa zúčastnil zo Stropkova. Z predložených listinných dôkazov mal preukázané, že právny zástupca žalobcu sa výsluchov 8.8. a 22.8.2012 riadne zúčastnil,

sťažnosť voči uzneseniu o vznesení obvinenia 11.7.2012 napísal. Súd zároveň zistil, že právny zástupca žalobcu si odmenu vypočítal v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z.. Súd však priznal žalobcovi len náhradu za 3 úkony právnej pomoci, a to za napísanie sťažnosti, za účasť na výsluchu 8.8.2012 a za účasť na výsluchu 22.8.2012, spolu vo výške 190,74 eur (3 x 63,58 eur), k tomu 3 x režijný paušál 7,63 eur a priznal mu aj náhradu za stratu času za 6 polhodín v celkovej výške 76,26 eur (6 polhodín x 12,71 eur). Celkovo priznal žalobcovi náhradu škody vo výške 289,89 eur. Žalobcovi preukázateľne táto škoda vznikla. Advokát ho riadne zastupoval v trestnom konaní, ktoré bolo zastavené, lebo skutok nebol trestným činom a nebol ani dôvod na postúpenie veci, žalobca mu za vykonané úkony právnej pomoci v tomto trestnom konaní riadne zaplatil. Nepriznal žalobcovi náhradu škody za vyplatenie úkonu - príprava a prevzatie, vrátane prvej porady s klientom vo výške 63,58 eur + režijný paušál 7,63 eur z dôvodu, že za rovnaký úkon už bola žalobcovi priznaná náhrada škody, a to rozsudkom Okresného súdu Košice II č.k. 15C/75/2014-140 z 24.2.2016. V rámci trestného konania bol žalobca zastúpený dvoma advokátmi - JUDr. Bujdošom a JUDr. Šafrankom. Žalobca si voči štátu uplatnil nárok na náhradu škody aj za vyplatené trovy obhajoby v trestnom konaní za JUDr. Šafranka, pričom aj on si uplatnil nárok na odmenu za prevzatie a prípravu veci, vrátane prvej porady s klientom. Žalobca JUDr. Šafrankovi túto odmenu uhradil a Okresný súd Košice II uvedeným rozsudkom priznal žalobcovi náhradu škody za túto odmenu. Je vecou žalobcu, koľko obhajcov si zvolil v trestnom konaní. V rámci náhrady škody má však nárok len na náhradu účelne vynaložených hotových výdavkov a odmeny za zastupovanie. Duplicitné účtovanie odmeny za zastupovanie súd nepovažuje za účelne vynaložené náklady, preto uplatnený nárok na náhradu škody za vyplatenie advokátskej odmeny JUDr. Bujdošovi za úkon - príprava a prevzatie, vrátane porady s klientom žalobcovi nepriznal a v tejto časti žalobu zamietol. Ďalej citoval znenie § 517 ods.1 veta prvá, ods.2 O. z., § 3 ods.1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. účinného od 1.2.2013 a uviedol, že Generálna prokuratúra SR uviedla, že žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody prevzali 5.12.2013. Na uspokojenie nároku žalobcu mali v zmysle § 16 ods.4 zák. č. 514/2003 Z.z. šesť mesiacov. Zákonná lehota uplynula 5.6.2014. Pretože nárok žalobcu na náhradu škody neuspokojili, nasledujúcim dňom sa dostali do omeškania. Preto súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi spolu s priznanou istinou aj zákonný 5,5 %-ný ročný úrok z omeškania od 6.6.2014 do zaplatenia. O trovách konania rozhodoval podľa § 255 ods.2, § 262 ods.2 CSP, ktorých znenie citoval. Žalobca si pôvodne uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 361,10 eur. Súd mu priznal 289,89 eur, čo je jeho 80,28 %-ný úspech oproti 19,72 %-nému neúspechu. Odpočítaním neúspechu od úspechu vychádza, že žalobca má nárok na náhradu trov konania vo výške 60,56 %. O výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

3.Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná (č.l. 178-180) z dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok preto, že rozsudok Okresného súdu Košice I vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V súlade s ustálenou judikatúrou slovenských súdov sa za právne posúdenie považuje činnosť súdu, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Okresný súd Košice I dospel v predmetnej veci k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. I. poukázal na tú skutočnosť, že žalobca v priebehu konania nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia, na základe ktorého by mu prináležal nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj "zákon č. 514/2003 Z. z."). Podľa názoru súdu je nezákonným rozhodnutím, na podklade ktorého priznal žalobcovi náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. uznesenie Prezídia policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Východ Košice ČVS: PPZ-78/BPK-V-2012 z 29.6.2012, ktorým bolo vznesené obvinenie žalobcovi. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na rozhodnutie Ústavného súdu SR č. k. II ÚS 163/2013-50, z ktorého citoval. Nejde o neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vtedy, keď je proti nej v súlade so zákonnými podmienkami vznesené obvinenie z trestného činu a aj ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní zasahujúce do práv tejto fyzickej osoby sú vykonávané v medziach zákona, na tom sa nič nemení ani v prípade, ak by neskôr prípadne aj došlo k zastaveniu trestného stíhania voči tejto fyzickej osobe alebo k jej prepusteniu z väzby alebo k oslobodeniu spod obžaloby. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že pokiaľ orgány činné v trestnom konaní konajú v rámci trestného konania zákonne, nemôžu neoprávnené zasiahnuť do osobnosti fyzickej osoby a teda ani fyzickej osobe následne nemôže vzniknúť nárok na náhradu škody a nemajetkovú ujmu, keďže nedošlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnosti. Zák. č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Trestný

poriadok") v § 206 ods.1 výslovne stanovuje, že ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi a ak je obvineným súdny exekútor, notár, znalec, tlmočník alebo prekladateľ, aj ministromi spravodlivosti, a ak je obvineným advokát, aj Slovenskej advokátskej komore; o tomto úkone upovedomí bez meškania oznamovateľa a poškodeného. Vznesenie obvinenia za trestný čin pritom nie je totožné s presvedčením o vine obvinenej osoby, ale je len vyjadrením vyššieho stupňa pravdepodobnosti, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie sa stal, je trestným činom a spáchala ho konkrétna osoba, pričom je zároveň nevyhnutným predpokladom vykonávania niektorých ďalších úkonov trestného konania. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že pokiaľ sú splnené podmienky, ktoré Trestný poriadok predpokladá, musí byť takéto rozhodnutie orgánmi činnými v trestnom konaní vydané. S výnimkou inštitútu dočasného odloženia vznesenia obvinenia sa nepripúšťa možnosť úvahy orgánu činného v trestnom konaní o tom, či uznesenie o vznesení obvinenia vydá alebo nie. Zákonnosť tohto rozhodnutia, ako aj postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal je síce možné na podklade opravného prostriedku preskúmať, avšak dôvodom na zrušenie takého uznesenia nie je skutočnosť, že vina obvineného nie je bez pochyb preukázaná, ale len pravdepodobná. Obdobne v zmysle § 215 ods.1 písm. c) Trestného poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený. V prípade, že existuje pochybnosť o tom, či skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie spáchal obvinený, resp. ak posúdenie tejto otázky závisí od hodnotenia rozporných dôkazov, ktoré pripúšťajú aj možnosť, že obvinený je páchatelom trestného činu, je prokurátor povinný podať obžalobu. K odstráneniu rozporov, vyplývajúcich z navzájom si odporujúcich dôkazov môže dôjsť až po prejednaní veci a hodnotení dôkazov na hlavnom pojednávaní. Prokurátor v trestnom konaní nemôže uplatňovať zásadu „in dubio pro reo" a teda zastaviť voči obvinenému trestné stíhanie len z dôvodu existencie pochybností o jeho vine. Pokiaľ orgány činné v trestnom konaní postupujú v súlade s platným Trestným poriadkom, pričom sú povinné, ak sú na to splnené podmienky, vzniesť obvinenie konkrétnej osobe a následne na ňu podať obžalobu, nie je na mieste vyhodnocovať tento ich postup, ako aj rozhodnutia takto vydané ako nezákonné len preto, že v konaní pred súdom dôjde k oslobodeniu obvineného spod obžaloby. Tu je nutné poznamenať, že predsúdne konanie a konanie pred súdom sú postavené na odlišných princípoch. V tejto súvislosti sa táto skutočnosť najvýraznejšie prejavuje práve v tom, že kým prokurátor ako orgán činný v trestnom konaní je v prípade pochybností o vine obvineného povinný podať na neho obžalobu, hoci nie je bez pochyb preukázané spáchanie skutku obvineným, v konaní pred súdom je dôvodom na oslobodenie obvineného spod obžaloby aj to, že sa nepodarilo spáchanie skutku obvinenému preukázať. V prípadoch, kedy časť dôkazov preukazuje vinu podozrivého, kým druhá časť jeho vinu vyvracia je orgán činný v trestnom konaní, ak nechce postupovať contra legem, povinný vzniesť voči takej osobe obvinenie a následne, za predpokladu, že nedôjde k niektorému s Trestným poriadkom akceptovaných odklonov v trestnom konaní, je prokurátor nútený podať na obvineného obžalobu, hoci, pokiaľ na súde nedôjde k zmene dôkaznej situácie, bude takýto obvinený s poukazom na rozpornosť dôkazov spod obžaloby oslobodený. Legálnosť rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní preto nemožno posudzovať na základe konečného výsledku trestného konania, ale len na základe toho, či boli splnené zákonné podmienky, stanovené pre jeho vydanie. Z tohto dôvodu nemožno rozhodnutie o vznesení obvinenia vyhodnotiť ako nezákonné výlučne na základe výsledku trestného konania, hoci celé dovtedajšie konanie prebiehalo zákonným spôsobom, všetky subjekty trestného konania postupovali v zmysle Trestného poriadku a všetky vydané rozhodnutia boli v tom - ktorom konkrétnom štádiu trestného konania zákonné a odôvodnené. Obdobne sa v rozhodnutí Lavrechov proti Českej republike z 20.6.2013 vyjadril aj Európsky súd pre ľudské práva, z ktorého citoval. Zároveň treba konštatovať, že súčasná prax súdov, spočívajúca v tom, že pokiaľ dôjde k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu obvineného spod obžaloby, považuje sa uznesenie o vznesení obvinenia za nezákonné, nemá oporu v žiadnom ustanovení zák. č. 514/2003 Z. z. Ďalej citoval znenie § 5 ods.1, § 6 ods.1,2 zák. č. 514/2003 Z. z. a uviedol, že z jazykového a gramatického výkladu je nepochybné, že preto, aby mohla byť žalobcovi priznaná náhrada škody na podklade trestného stíhania, musia byť splnené dve podmienky. Po prvé muselo byť v danej veci vydané rozhodnutie, v tomto prípade uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť, a po druhé, toto rozhodnutie muselo byť v neskoršej fáze konania orgánom na to príslušným vyhodnotené ako nezákonné a na základe toho muselo byť zmenené alebo zrušené. Hoci bola súdnou praxou vytvorená tzv. fikcia nezákonnosti rozhodnutia, táto nemá oporu v zákone č. 514/2003 Z. z., nakoľko ide o zámer zákonodarcu nepovažovať uznesenie o vznesení obvinenia a na neho nadväzujúce rozhodnutia automaticky za nezákonné výlučne na základe výsledku trestného konania, a nie o medzere v práve, ktorú by bolo potrebné dotvárať judikatúrou. Prípadné rozhodnutie súdu, ktoré by legitimizovalo takúto

konštrukciu nezákonného rozhodnutia by bolo v rozpore so všetkými zásadami trestného práva účinného na území Slovenskej republiky, pretože uznesenie o vznesení obvinenia podľa platného trestného práva nepredpokladá istotu, že skutok sa stal, že je trestným činom alebo prečinom a istotu, že ho skutočne spáchal podozrivý. Uznesenie o vznesení obvinenia tak nie je nezákonným z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu alebo prečinu neskôr počas jednotlivých štádií trestného konania z rôznych dôvodov sa nepotvrdila. Extenzívny výkladom zák. č. 514/2003 Z. z. bol síce judikatúrou prijatý záver, že z pohľadu nároku na náhradu škody má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť aj zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenie spod obžaloby, avšak uvedený záver nemôže byť prijímaný absolútne a bezvýhradne. Za nezákonné nemôže byť automaticky považované každé začatie trestného stíhania, resp. každé vznesenie obvinenia, ktoré nevedlo k právoplatnému odsúdeniu obvineného, resp. obžalovaného, bez posúdenia a zohľadnenia osobitostí trestného prípadu. Je potrebné vychádzať aj z toho, že nebolo zistené porušenie zásad trestného konania, v zmysle ktorých pre vznesenie obvinenia podľa zákona postačuje, že zistené okolnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin a že preukázanie viny obvineného je až vecou dokazovania vykonávaného pred súdom. V trestnej veci vedenej proti žalobcovi bolo trestné konanie vykonané v súlade s Trestným poriadkom za súčasného rešpektovania základných zásad trestného konania, pričom uznesenie o vznesení obvinenia nebolo zrušené ani zmenené ako nezákonné. Nakoľko v danej veci nie je splnená základná podmienka uplatnenia náhrady škody - existencia nezákonného rozhodnutia - právny titul pre priznanie náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. neexistuje. Zároveň žalovaný poukazuje na skutočnosť, že prvostupňový súd pochybil aj vtedy, keď zaviazal žalovaného zaplatiť úroky z omeškania vo výške 5,5 % ročne od 6.6.2014 až do zaplatenia. V zmysle rozsudku NS SR sp. zn. 1Co 15/97 z 24.6.1998, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 45/2000, povinnosť zaplatiť náhradu škody v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. Tento názor Najvyšší súd následne potvrdil aj v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo 185/2011 z 14.3.2012. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná sa v danom prípade nemohla dostať do omeškania, teda ju nie je možné spravodlivo zaviazat' k úhrade úrokov z omeškania z určenej sumy nemajetkovej ujmy. S prihliadnutím na uvedené má za to, že súd taktiež neprávne a nespravodlivo priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 60,56 %. Pokiaľ by si odvolací súd neosvojil jeho argumentáciu obsiahnutú vo vyššie uvedenom bode I. tohto odvolania spočívajúcu v tom, že nie je možné predmetné uznesenie Policajného zboru vnímať za nezákonné a stotožnil by sa s právnym názorom prvostupňového súdu, ktorý je obsiahnutý v napádanom rozsudku, tak napáda nespravodlivo priznanú náhradu škody voči nemu. Počas trestného konania si žalobca zvolil ako advokáta JUDr. Mareka Bujdoša. Zároveň si vo veci zvolil aj advokáta JUDr. Igora Šafranka. Okresný súd Košice II rozsudkom č. k. 15C/75/2014-140 z 24.2.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 20.4.2016 v rámci žaloby na náhradu škody priznal JUDr. Igorovi Šafrankovi, náhradu za úkony obhajoby žalobcu. Uplatňovaná škoda má byť nie len zaplatená, ale trovy musia byť aj účelne vynaložené. Neprichádza do úvahy zodpovednosť Slovenskej republiky zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky za náhradu žalobcom nárokovanej škody spočívajúcej v nákladoch na úhradu daných odmien ďalšiemu (druhému) právnenému zástupcovi žalobcu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam navrhol rozsudok Okresného súdu Košice I č. k. 12C/225/2015 zo 17.10.2017 zmeniť tak, že súd žalobu v celom rozsahu zamietá, prípadne ho ako nezákonný zrušíť a vec vrátiť Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie.

4.K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca (č.l. 190), ktorý poukázal na to, že žalovaný vo svojom odvolaní poukazuje na okolnosť, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Považuje rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, vrátane žalovaného za zákonné, ktoré neodporujú zákonu. Naopak má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie je zákonný a právne správny. Zo súdneho spisu vyplýva, že Špecializovaný trestný súd uznesením č. konania BB4T/53/2012 zo 16.4.2013 trestné stíhanie voči nemu zastavil, pretože skutok nebol trestným činom, ani nebol dôvod na postúpenie veci. Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, v prípravnom konaní a aj rozhodnutie Špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo forme uznesenia, ktorým zamietol jeho sťažnosť ako nedôvodnú, boli nezákonné. Z uvedeného dôvodu v zmysle ustanovení zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vznikol mu nárok na náhradu škody. Skutočnosť, že rozhodnutie súdu v obdobnej resp. totožnej veci žalovaná nenapádala potvrdzuje, že žalovaná v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II, č. konania 15C/75/2014 z 24.2.2016, ktoré nadobudlo už právoplatnosť uznala jeho žalovaný nárok na náhradu škody. Vzhľadom „k tomu“, že si zvolil dvoch obhajcov v trestnom konaní má nárok na náhradu účelne vynaložených hotových výdavkov a odmeny za zastupovanie aj druhého advokáta,

pokiaľ nedošlo duplicitne k účtovaniu odmeny, čo sa však nestalo, pričom túto skutočnosť potvrdil aj súd prvej inštancie. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu a v prípade úspechu si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

6. Žalovaná uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

7. Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

8. Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku (§ 387 ods.2) možno doplniť nasledovné: Vychádzajúc z § 3 ods.1 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

9. Pojem nezákonné rozhodnutie nie je v zákone definovaný, je však možné konštatovať, že pod nezákonným rozhodnutím sa dá rozumieť akékoľvek rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky, alebo záväzkami Slovenskej republiky, vyplývajúcimi z platnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná a bolo z dôvodu nezákonnosti zrušené alebo zmenené príslušným orgánom.

10. Podľa uznesenia NS SR 4 MCdo 20/2009 z 30.5.2011 „Zákonnosť či nezákonnosť rozhodnutia vo všeobecnosti je otázkou súladu rozhodnutia s objektívnym právom. Tak rozhodnutie, ktoré bolo zrušené z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, z dôvodu nesprávne alebo nedostatočne zisteného skutkového stavu ako i z dôvodu vady konania je nezákonné a za splnenia ostatných zákonných podmienok môže zakladať zodpovednosť štátu za škodu, ktorá prípadne z takéhoto rozhodnutia vznikla účastníkovi.“ Rovnako v tejto súvislosti sa žiada poukázať aj na Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18.10.2010 sp. zn. 4 MCdo 15/2009 (na ktoré poukazuje aj súd prvej inštancie).

11. Z obsahu uznesenia sp. zn. BB-4T/53/2012 zo 16.4.2013 Špecializovaného trestného súdu v Pezinku je zrejmé, že voči žalobcovi ako obžalovanému bola vznesená obžaloba pre trestný čin podľa § 261 ods.1,2 písm. a), §225 ods.1 TZ a, že súd konanie zastavil, lebo skutok, ktorý sa mu kládol za vinu, nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplynulo, že na základe vyššie uvedených skutočností dospel súd k záveru, že zo strany obvineného Q. O. nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty vyššie konštatovaných prečinov. Ak prokuratúra kládla obvinenému za vinu spáchanie prečinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods.1,2 písm. a) Trestného zákona, spáchanie tejto trestnej činnosti videla v tom, že obvinený Q. O. použil prostriedky z rozpočtu spravovaného Európskymi spoločnosťami na iný účel, ako boli pôvodne určené a tým umožnil spôsobenie sprenevery. Je nepochybne pravdou, že v tomto smere došlo zo strany obvineného Q. O. k jedinému porušeniu dohody, a to k takému, že miesto administratívnej zamestnankyne s kvalifikáciou vyučený, zamestnal pomocnú administratívnu zamestnankyňu. špecializovaný trestný súd považoval za potrebné uviesť, že obvinený Q. O. mal vedomosť o tom, akú zamestnankyňu zamestnáva a pred Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov to ani netajil. Táto skutočnosť bola potom aj zo strany úradu akceptovaná. Podľa názoru súdu je ale podstatné to, že Q. O. všetky dokumenty, vrátane pracovnej zmluvy S. B., v ktorej figurovala ako pomocný administratívny pracovník, predložil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, k

týmto neboli vznesené žiadne námietky a nedostatky nezistili ani dve následne finančné kontroly, čo nepochybne nie je možné dávať za vinu obvinenému Q. O.. Je tak podľa názoru súdu nepochybné, že vzhľadom na to, akým spôsobom obvinený vykonal čin, vzhľadom na následky jeho činu, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, vzhľadom na mieru zavinenia a pohnútku páchatela je závažnosť jeho konania nepatrná. Nedošlo tak z jeho strany k spáchaniu prečinu podľa § 261 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona. Podľa názoru súdu nedošlo zo strany obvineného Q. O. ani k naplneniu skutkovej podstaty prečinu subvenčného podvodu v zmysle § 225 ods. 1 Trestného zákona. Vzhľadom na konštatovaný skutkový stav nie je možné tvrdiť, že obvinený Q. O. vylákal od iného príspevok zo štátneho rozpočtu, ktorého poskytnutie a použitie je podľa všeobecného záväzného predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺnil a to tým, že ho uviedol do omylu v otázke ich splnenia. Uvedením do omylu je napríklad predstieranie okolností, ktoré nie sú v súlade so skutočným stavom vecí, poskytnutie nepravdivej informácie a podobne. Podľa názoru súdu nebolo preukázané, že by Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov bol obvineným Q. O. uvedený do omylu a to práve preto, že obvinený tomuto úradu predložil pravdivé právne relevantné dokumenty, ktoré úrad požadoval a akceptoval.

12. V kontexte s uvedeným, ako aj s opakovaným poukazom na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18.10.2010 sp. zn. 4 MCdo 15/2009 odvolací súd rovnako ako prvoinštančný súd zastáva názor, že uznesením Prezídia policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Východ Košice ČVS: PPZ-78/BPK-V-2012 z 29.6.2012, o vznesení obvinenia bolo vydané nezákonné rozhodnutie, voči ktorému podal žalobca sťažnosť, ktorá bola Úradom špeciálnej prokuratúry GP SR zamietnutá pre nedôvodnosť a bola podaná obžaloba.

13. K námietke žalovanej týkajúcej sa úroku z omeškania odvolací súd poukazuje na § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 04/13/2011 Cpjn 206/2010, podľa ktorého poškodený má právo na úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty šiestich mesiacov potom, ako nárok na náhradu primeraného zadostučinenia uplatnil postupom podľa § 14 zákona.

14. Žalobca si nárok uplatnil 5.12.2013, teda 6 mesačná lehota na plnenie uplynula 5.6.2014 a žalovaná sa počnúc 6.6.2014 dostala do omeškania, preto súd správne rozhodol o príslušenstve pohľadávky, správne určil začiatok jej plynutia ako aj jej výšku.

15. K námietke žalovanej ohľadne nároku žalobcu na náhradu trov konania za zvoleného advokáta JUDr. Mareka Bujdoša, z dôvodu, že žalobca si zároveň vo veci zvolil aj advokáta JUDr. Igora Šafranka, pričom Okresný súd Košice II rozsudkom č. k. 15C/75/2014-140 z 24.2.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 20.4.2016 v rámci žaloby na náhradu škody priznal JUDr. Igorovi Šafrankovi, náhradu za úkony obhajoby žalobcu, odvolací súd uvádza, že uplatňovaná škoda má byť nie len zaplatená, ale trovy musia byť aj účelne vynaložené. Tvrdenie žalovanej, že už odmena bola priznaná JUDr. Igorovi Šafrankovi je síce pravdivé, ale nedôvodné, lebo JUDr. Igorovi Šafrankovi bola priznaná náhrada za účasť pri vyšetrovacích úkonoch 27.9.2012, 4.10.2012, 26.10.2012, teda nejde o duplicitné úkony, ale o účelne vynaložené trovy vyšpecifikované v bode 36 napadnutého rozsudku.

16. Správne súd rozhodol aj o náhrade trov konania, keď postupoval podľa základnej zásady pri priznávaní náhrady trov konania a to podľa pomeru úspechu v spore (§ 255 CSP) a výšku úspechu žalobcu určil správne.

17. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

18. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

19. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto mu bola priznaná náhrada jeho trov, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.